

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ**

**ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
КЗ «ЗАПОРІЗЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДУ «УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ ОСВІТИ»**

**МАТЕРІАЛИ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ВИКЛИКИ ТА НАПРАЦЮВАННЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ – СТРАТЕГІЯ
СТАБІЛЬНОСТІ Й ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

ЗАПОРІЖЖЯ 2026

ФОРМУВАННЯ «SOFT SKILLS» У ЛІКАРІВ СТОМАТОЛОГІВ НА ЕТАПІ ІНТЕРНАТУРИ Міщенко О.М., Манухіна О.М.	78
ЦИФРОВА АДАПТАЦІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ ПРИФРОНТОВИХ ТЕРИТОРІЙ: ТЕХНОЛОГІЧНІ НАПРАЦЮВАННЯ ТА ВЕКТОРИ МАЙБУТНЬОГО Нагорний В.В., Нагорна Н.О., Парченко М.В.	81
ДИСТАНЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ТЕЛЕМЕДИЦИНА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДІАТРІВ В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ Недельська С.М., Самохін І.В., Кряжев О.В., Мазур В.І., Ярцева Д.О., Кляцька Л.І., Федосєєва О.С., Лямцева О.В.	83
МЕТОДОЛОГІЯ ВИКЛАДАННЯ У ЗДМФУ КЛІНІЧНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРОПЕДЕВТИКА ПЕДІАТРІЇ У ПРИФРОНТОВОМУ РЕГІОНІ МІСТА ЗАПОРІЖЖЯ Пацера М.В.	84
РОЗРОБКА ТА ВПРОВАДЖЕННЯ САЙТУ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ БІОСТАТИСТИКИ ТА МЕТОДИ СТАТИСТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ» ЯК СКЛАДОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНО- ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ Пишнограєв Ю.М., Строїтелева Н.І.	86
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ БІОСТАТИСТИКИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ У МЕДИЧНИХ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ Пишнограєв Ю.М., Строїтелева Н.І.	89
ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОЗВІТІВ У ПРОЦЕСІ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ Підкова В.Я.	91
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ В УМОВАХ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ: ВПЛИВ НА КОГНІТИВНІ ФУНКЦІЇ ТА КЛІНІЧНЕ МИСЛЕННЯ Подсевахіна С.Л., Паламарчук О.І., Чабанна О.С., Мирний Д.П.	94
КЛІНІЧНО-ОРІЄНТОВАНА ПІСЛЯДИПЛОМНА ОСВІТА В УМОВАХ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ: ВИКЛИКИ, АДАПТАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ, РЕЗУЛЬТАТИ Подсевахіна С.Л., Паламарчук О.І., Чабанна О.С., Мочоний В.О.	97
ЗБЕРЕЖЕННЯ КОНТИНГЕНТУ ЗДОБУВАЧІВ ЯК ПРОВІДНИЙ ПРИНЦИП РОБОТИ ДЕКАНАТУ Полковніков Ю.Ф., Звягіна Г.О., Земляний Я.В., Потоцька О.І.	101
ВІРТУАЛЬНІ ЛАБОРАТОРІЇ ТА ІN SİCO ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК АЛЬТЕРНАТИВА ТРАДИЦІЙНОМУ ПРАКТИКУМУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ Риженко В.П., Алієв А.Т.	104
ЕКОСИСТЕМА MICROSOFT 365 ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАБІЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В ЗВО ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ Риженко В.П., Дмитрієв В.С.	106
ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ АДАПТИВНОЇ СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ КРОК НА БАЗІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ПРОГРАМИ ANKI Рижов О.А.	108
ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ Сердюк Д.Г.	111

освіти, трансформуючи самостійну роботу студентів у процес активного конструювання знань. Інтеграція Anki з сервісами ШІ мінімізує когнітивне навантаження, забезпечуючи високу якість підготовки до ліцензійних іспитів та сприяючи формуванню академічної автономії майбутніх лікарів та фармацевтів.

Напрямки використання педагогічної технології:

- Підготовка до інтегрованих іспитів «КРОК-1», «КРОК-2» та «КРОК-3».
- Розробка адаптивних електронних підручників та інтерактивних баз знань.
- Створення персональних когнітивних асистентів для супроводу самостійної роботи студентів та інтернів.
- Неперервний професійний розвиток фармацевтичних працівників через корпоративні системи управління знаннями.

ЛІТЕРАТУРА

1. Goldman M. et al. “Evidence-based educational algorithm 'Anki' for optimization of medical education,” J Biomed Res, vol. 5(1), pp. 1–7, 2024.
2. Gilbert M. M. et al. “A Cohort Study Assessing the Impact of Anki as a Spaced Repetition Tool,” Medical Science Educator, 2023.
3. Torre D. et al. “Concept mapping: An aid to teaching and learning,” Medical Teacher, vol. 45(5), pp. 455–463, 2023.
4. Sweller J. et al. “Cognitive Architecture and Instructional Design,” Educational Psychology Review, vol. 10, pp. 251–296, 1998.
5. Young J. Q. et al. “Cognitive Load Theory: Implications for medical education,” Medical Teacher, vol. 36(5), pp. 371–384, 2014.

ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ДЛЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ПРИФРОНТОВОГО РЕГІОНУ

Сердюк Д.Г.

доцент каф. фізичного виховання, спорту та реабілітації ЗДМФУ

Ключові слова: лікар, фізична підготовленість, професійна підготовка.

Сучасна концепція медичної освіти в Україні зазнає суттєвих змін, зумовлених викликами воєнного стану. Для прифронтових регіонів постать лікаря набуває особливого значення: це не лише фахівець з клінічним мисленням, а й людина, що працює в екстремальних умовах (обстріли, дефіцит часу, масові надходження поранених) на межі людських можливостей. Актуальність теми зумовлена тим, що рівень фізичної підготовленості лікаря

безпосередньо впливає на якість надання медичної допомоги. Фізичне виховання у закладах вищої медичної освіти прифронтових регіонів має розглядатися не як загальноосвітня дисципліна, а як невід'ємний компонент професійної надійності майбутнього спеціаліста.

Специфіка роботи лікаря в умовах наближення до зони бойових дій передбачає колосальні статичні та динамічні навантаження. Багатогодинні оперативні втручання вимагають від хірурга та операційної сестри стійкості опорно-рухового апарату. Гіподинамія м'язів спини призводить до швидкої втомлюваності, що знижує когнітивну концентрацію та точність рухів.

В умовах «швидкої допомоги» або приймальних відділень прифронтових госпіталів лікарі часто вимушені брати участь у транспортуванні пацієнтів з великою масою, маніпулювати важким обладнанням в обмеженому просторі або в укриттях.

Здатність організму швидко відновлюватись після пікових навантажень дозволяє лікарю зберігати працездатність протягом кількох діб під час масових надходжень поранених.

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) визначає фізичну активність як будь-який рух тіла, що здійснюється скелетними м'язами та вимагає витрат енергії [1].

Регулярна фізична активність забезпечує значні переваги для фізичного та психічного здоров'я. Фізична підготовка є потужним інструментом профілактики професійного вигорання та посттравматичного стресового розладу (ПТСР) серед медичних працівників. За даними ВООЗ, 31% дорослих та 80% підлітків не відповідають рекомендованим рівням фізичної активності [1, 2].

В Запорізькому державному медико-фармацевтичному університеті створено всі умови для проведення занять фізичною культурою студентів – це кваліфікований склад науково-педагогічних працівників, сучасні спортивні зали (волейбольний, баскетбольний зал, зал фітнесу, тренажерний зал, майданчики зі штучним покриттям для проведення занять на вулиці, майданчики для занять тенісом, бадмінтоном тощо), частина яких розташовано у безпечному середовищі. Окрім занять за розкладом, студенти мають можливість у вільний від занять час відвідувати секції за обраним видом спорту. Для студентів, які вимушені навчатись у онлайн форматі, проводять заняття з використанням сучасних технологій проведення занять фізичною активністю.

Для мотивації занять фізичною активністю, в ЗДМФУ проводяться спартакіади серед студентів з різних видів спорту (волейбол, футзал, шахи, теніс).

В цьому році при сприянні керівництва ЗДМФУ команда студентів приймає участь у Всеукраїнському заході «Пліч-о-пліч всеукраїнські студентські ліги» – це спортивні змагання, покликані створити сучасну систему розвитку студентського спорту. Проєкт охоплює заклади вищої освіти з усіх 24 регіонів України та міста Києва. Змагання проводяться у чотирьох видах спорту: волейбол, баскетбол, футзал (окремо команди юнаків та дівчат) та черліденг (змішані команди). Гасло проєкту «Разом переможемо!». Змагання проводяться за сприяння Офісу Президента України, Міністерства освіти та науки, Міністерства молоді та спорту та Міністерства розвитку громад та територій України, а також національних спортивних організацій з видів спорту [2].

Регулярні заняття фізичним вихованням і спортом формують у майбутніх лікарів вольові якості, дисципліну, здатність до самоконтролю. В умовах прифронтового регіону, де межа між мирним життям та небезпекою є розмитою, фізично підготовлений студент демонструє вищій поріг емоційної лабільності. Помірні аеробні навантаження покращують оксигенацію мозку, що критично важливо для оперативного прийняття діагностичних рішень у критичних станах пацієнтів.

Навчальний процес у ЗДМФУ адаптований до сучасних реалій і є орієнтованим на підготовку конкурентоспроможних фахівців.

Окрім загальної фізичної підготовки та занять у спортивних секціях, в ЗДМФУ приділяють увагу професійно-прикладній фізичній підготовці. Включення вправ на розвиток дрібної моторики рук на фоні фізичної втоми, вправ для зміцнення м'язів-стабілізаторів хребта, вправ для покращення координації рухів.

Враховуючи особливості навчання у прифронтовому регіоні, викладачами розроблені комплекси вправ, які ефективно виконувати в обмеженому просторі без предметів або з предметами, які є у кожного вдома. Відео виконання вправ з рекомендаціями надаються на заняттях і у разі небезпечної ситуації, студенти мають можливість виконати комплекс у безпечний час і отримати необхідну рухову активність.

Згідно Етичного кодексу лікаря України «...Лікар виконує свої обов'язки з повагою до життя, гідності і особистості кожного пацієнта на основі морально-етичних принципів суспільства.» [3], тому він є прикладом

професійності та надійності для пацієнта. У сучасних умовах життя в прифронтових регіонах, лікар є надією та підтримкою для багатьох людей.

Фізична підготовка майбутнього лікаря в умовах прифронтового регіону є фундаментом його професійної компетентності. Вона виконує ключові функції: здатність витримати фізичне навантаження, зберегти власне здоров'я та психічний стан, бути готовим до дій у надзвичайних ситуаціях.

ЛІТЕРАТУРА

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. Офіційний сайт URL: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/physical-activity>
2. Пліч-о-пліч всеукраїнські студентські ліги. Офіційний сайт проекту. URL: <https://stl.gov.ua/>
3. Етичний кодекс лікаря України. 2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001748-09#Text>

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Сидоряко А.В.,

доцент каф. стоматології післядипломної освіти ЗДМФУ

Ключові слова: ШІ, медицина, слухач, методичні розробки.

Вступ. Штучний інтелект (ШІ) — це частина комп'ютерних наук, котра займається створенням систем, які можуть виконувати завдання та зазвичай потребують людського розуму. Наприклад, навчання, ухвалення рішень та розв'язання проблем.

Штучний інтелект швидко став частиною нашого життя, раніше він був лише експериментальною технологією. Тепер його використовують всюди: від навчання до викладання у вищих навчальних закладах. Стає все простіше створювати штучні моделі, а також легше аналізувати освітню цінність, що показує важливість переосмислення методичних підходів, особливо це стосується основних частин системи навчання.

На прикладі закладів вищої освіти це проявляється двома способами. Перший спосіб – це передача простих задач (пошук, зведення інформації, просте пояснення) цифровим системам. Другий спосіб – це покращення вимог до критичного мислення, чесності в навчанні та вміння працювати з інформацією. ЮНЕСКО, зі свого боку, наголошує на важливості